

Železničné opravovne a strojárne Zvolen, a.s.

Nové výzvy sú pre nás hnacím motorom

Je potešením pracovať vo firme, ktorá podporuje modernizáciu a kreativitu. Vedia o tom svoje v Železničných opravovniach a strojárňach Zvolen. Za predchádzajúcich 140 rokov sa mnohému naučili a ťažia z toho aj v súčasnosti. Sú právom hrdí na prebiehajúcu realizáciu modernizácií a pre zákazníkov chystajú v tomto roku viacero noviniek. Prečo sú takí úspešní? Majú na to jednoduchý recept, ktorý poctivo dodržiavajú: inovovať, inovovať a inovovať. Viac o obchodných plánoch a hľadaní kreatívnych riešení v záujme uspokojenia zákazníkov, prezrádzajú v rozhovore Vladimír Kačeňuk, obchodný riaditeľ a Michal Baláž, vedúci marketingového oddelenia v Železničných opravovniach a strojárňach Zvolen.

Prvé zmienky o spoločnosti ŽOS siahajú až do 19. storočia, kedy v roku 1872 bola založená a v roku 1994 ste vytvorili akciovú spoločnosť. Do akej miery sa výrazne pozmenila výroba vo vašej firme, prípadne, čo ešte ostalo zachované z pohľadu histórie?

Za viac ako 140-ročnú históriu spoločnosti ŽOS Zvolen, a. s. prešla spoločnosť významným vývojom. Od počiatkov, je spoločnosť zameraná na opravy, v minulosti ešte parných lokomotív, v 60-tych a 70-tych rokoch došlo k zmenám na trhu, a tým aj zamerania spoločnosti na opravy hnacích dráhových vozidiel s diesel-elektrickým a diesel-hydraulickým prenosom hnacej sily. Po zmenách v 90-tych rokoch sme rozšírili svoje portfólio aj na opravy elektrických dráhových vozidiel a na modernizácie rôzneho rozsahu. Významný prechod do oblasti modernizácií mal veľký vplyv na zmenu chápania procesov v spoločnosti, ktorá sa s čisto

opravárenskej stala výrobnou spoločnosťou. K tomuto prechodu prispel aj výrazný nárast čisto strojárskej produkcie pre zahraničných odberateľov.

Uvedené zmeny priniesli so sebou zvýšené nároky na kvalitu, manažérstvo a environment, čo súvisí s následnou certifikáciou podniku na normy ISO 9001:2000 a ISO 14001:2004 ale aj s certifikáciami podľa noriem ISO 15085 a ďalšími. Ďalší významný medzník bolo začlenenie spoločnosti ŽOS Zvolen, a.s. do skupiny ŽOS Group (ŽOS Trnava, a.s., GOŠA, ŽOS Zvolen, a.s.) v roku 2008.

Napriek významným procesným a technologickým zmenám, je spoločnosť aj dnes schopná v plnej miere opraviť historické vozidlá, čo bežne realizuje. Sami sa považujeme za správcu vojenského vlaku Štefánik, z druhej svetovej vojny, ktorého tankový vozeň bol súčasťou našich verejných archívov až do súčasnosti, kedy sme ho poskytli na opätovnú kompletizáciu celého bojového vlaku, ktorý sme u nás v spoločnosti opravili a sprevádzkovali. Celá

Úplný názov spoločnosti dle obchodného rejstříku:
Železničné opravovne a strojárne Zvolen, a.s.

Sídlo:
Zvolen, Slovenská republika

Založení spoločnosti:
1995

Počet zaměstnanců:
615

Obor podnikání:
Oprava a výroba železničných kolajových vozidiel, výroba dielov železničných kolajových vozidiel

Roční obrat spoločnosti:
45 mil. Eur

Management
Generální ředitel:
Ladislav Poór
Obchodní ředitel:
Vladimír Kačeňuk
Výrobní ředitel:
Boris Suja

Vizitka

historická súprava je momentálne na výstave vojenských vozidiel v Holandsku.

Čím vaša spoločnosť prešla za posledných 5-10 rokov a ktoré hlavné míľniky ju za posledné roky najviac ovplyvnili? Čo bolo pre vás najťažšie pri hľadaní vhodnej pozície na trhu?

Posledné desaťročie bolo mimoriadne turbulentné. Významný pokles prepravy na železničiach mal dopad na zníženie potreby opráv hnacích dráhových vozidiel. Napriek uvedenej skutočnosti, existujúci strojový park na trhu je významne za-

staraný. Ešte stále viac ako 70 % prevádzkovaných vozidiel na trhu je na hranici alebo po dobe predpokladanej životnosti. A tu sme našli potenciál, a to komplexné modernizácie takýchto vozidiel. Vznik nových modernizovaných vozidiel s novými technickými parametrami na základe požiadaviek zákazníka tvorí v súčasnosti významnú časť výrobného portfólia spoločnosti. Najťažšie na celom procese bola potreba vybudovania vlastných vývojových a konštrukčných kapacít, čo predstavoval a stále predstavuje vynakladanie významných nákladov na ľudské zdroje.

ŽOS Zvolen člení na dva hlavné úseky a to prevádzku LOKO a prevádzku SV. Čím sú tieto prevádzky špecifické a ako vám pomáhajú naplniť váš výrobný program?

Nakoľko sa za kľúčové činnosti považujú opravy a modernizácie železničných kolajových vozidiel, všetky výkony s tým súvisiace sú nosnou výrobnou činnosťou prevádzky LOKO. Prevádzka zamestnáva vyškolených odborníkov s dlhoročnými skúsenosťami v odbore údržby, opráv, rekonštrukcií kolajových vozidiel rovnako tak opráv a rekonštrukcií agregátov, výroby náhradných dielov a súčiastok. Je to činnosť náročná, nakoľko opravárstvo je špecifickou činnosťou, na ktorú významne pôsobí niekoľko aspektov, či už obmedzenosť dodávateľov, respektíve legislatívne obmedzenia, štandardy a kritériá, ktoré musia železničné kolajové vozidlá spĺňať, aby boli prevádzkyschopné s ohľadom na bezpečnosť. Výkony sú mnohokrát tak špecifické, že si vyžadujú niekoľkoročné školenia, či certifikácie zamestnancov.

Úloha prevádzky SV (strojová výroba) je prioritne podporná výroba pre prevádzku LOKO vo výrobe dielov. Postupná modernizácia strojového parku, ktorá neustále prebieha nám otvára možnosti nových externých výrob pre prevažne zahraničných zákazníkov v sektore železníc. V súčasnosti je prevádzka SV v pozícii konkurencieschopného partnera okolitým strojárskym firmám a obchoduje na úrovni domácich, ale najmä zahraničných partnerov, kde osobne vidím veľký potenciál. Potenciál tejto prevádzky rastie. Naším cieľom je postupne v čo najväčšej miere rozširovať spoluprácu ako sub-

kontraktor s významnými zahraničnými výrobcami v oblasti železníc.

Súčasný výrobný program v oblasti opráv železničných kolajových vozidiel predstavuje široký sortiment 18 druhov motorových rušňov a motorových vozňov, osobných príviesných vozňov a železničných podvozkov. Aký dôraz kladiete na tieto výrobné procesy vo vašej firme a na čo ste právom hrdí?

Hrdí sme právom predovšetkým na súčasne prebiehajúce realizácie modernizácií, a to lokomotívu s diesel-elektrickým prenosom hnacej sily radu 757, servisný motorový vozeň MVTV a inovovanú motorovú jednotku 813-913. V rámci lokomotívy 757 pripravujeme pre zákazníkov v tomto roku malé prekvapenie, vo forme zmeny dizajnu, ktorý určite prekvapí a zaujme. Rovnaké prekvapenie pripravujeme aj pre náš RegioBus, motorovú jednotku 813-913.

Predchádzajúci sortiment produkcie nás mnohému naučil, a umožnil nám posunúť sa v produkcii tam, kde sme teraz. Inovovať, inovovať a inovovať, a hľadať kreatívne riešenia, ako uspokojiť čo najväčšiu škálu požiadaviek zákazníka. Preto sme za tak relatívne krátke obdobie boli schopný postupne rozšíriť sortiment až na taký počet produktov.

Pri výrobe samostatných strojárskych komponentov a obrábaní strojových súčiastok používate moderné produkčné technológie. O aké konkrétnejšie technológie ide? Kam v poslednej dobe smerovali vaše investície?

Primárne investície sme za posledné roky smerovali do obrábacích centier FUQ 125, 150, Nova verta, a do zvracacích pracovísk, ale aj do osobitných meracích zariadení a 3D meracích zariadení, s ohľadom na potrebu vysokej presnosti výroby. Významné investície boli alokované do povrchovej úpravy. Súčasná lakovacie boxy umožňujú zabezpečiť výstup povrchových úprav v 1. akostnej triede, za dodržiavania všetkých environmentálnych požiadaviek legislatívy.

Veľká časť vašej produkcie je exportovaná do zahraničia, pričom sa špecializujete na železničných ale aj neželezničných zákazníkov. Do akých krajín najmä smeruje vaša produkcia a kto patrí medzi vašich najvýznamnejších zákazníkov?

V súčasnosti exportujeme najvýraznejšie do susednej Českej republiky, Fínska, Francúzska a do Švajčiarska. Medzi našich najvýznamnejších zahraničných zákazníkov patrí spoločnosť Stadler, Rocla, Škoda Transportation, Bombardier a ďalšie spoločnosti. V budúcnosti plánujeme výraznejšie rozvíjať práve spoluprácu so spoločnosťami zameranými na železničný segment, ktorých nároky nás posúvajú v rozvoji. Tiež pripravujeme významný prienik na východné trhy, o ktorom zatiaľ nechcem viac prezrádzať.

Na čom je postavená vaša zamestnanecká politika vo firme a kde nachádzate vhodné pracovné sily, v tomto špecifickom odbore? Spolupracujete s nejakými školami v rámci partnerstva?

V spoločnosti v súčasnosti zamestnávame viac ako 600 zamestnancov. Uvedomujeme si, že správni zamestnanci na správnom mieste predstavujú polovicu úspechu v podnikaní. Z uvedeného dôvodu kladieme dôraz na vytváranie dlhodobých zamestnaneckých vzťahov, založených na vzájomnej dôvere a obojstrannej lojalite. Významne sa venujeme investíciám do zamestnancov vo forme prehĺbovania a rozširovania ich kvalifikácie. Úspešnosť môžeme prezentovať niekoľkými generáciami rodín, ktoré v spoločnosti pôsobia.

Pri vyhľadávaní nových zamestnancov sa výrazne orientujeme na stredné a vysoké školy, kde vytvárame záujem o našu spoločnosť už formou realizácie podnikovej praxe u študentov stredných škôl, a realizáciou semestrálnych, bakalárskych, diplomových a iných výskumných prác u študentov vysokých škôl. Spoluprácu so školami rozširujeme už aj mimo okres Zvolen, predovšetkým na Detvu a Banskú Bystricu. Výrazný vplyv v rámci udržiavania kontaktu s verejnosťou majú Dni otvorených dverí, ktoré realizujeme pravidelne prvú júnovú sobotu každý rok.

Ako vnímate z pohľadu výroby či produkcie tento rok 2013? Čo dôležité vás v ňom čaká a na čo sa chcete sústrediť?

Rok 2013 je pre nás rokom výziev. V tomto roku plánujeme niekoľko prototypov predovšetkým pre zahraničných klientov. Podrobnosti zatiaľ nechceme zverejňovať. Sú to výzvy, ktoré si vyžadujú od všetkých zamestnancov spoločnosti obrovské množstvo úsilia, aby sme ich boli schopní úspešne zvládnuť a spoločnosť posunúť o ďalší kvalitatívny stupeň vpred. Významne sa v tomto roku začíname orientovať na zahraničných trhoch rovnomerne na smerom na východ aj na západ od našich hraníc. Rozšírenie spolupráce so zákazníkmi v západných krajinách vo forme subkontraktora považujeme za významnú diverzifikáciu, ktorej venujeme značné úsilie. Naopak východné trhy oslovujeme s možnosťami modernizácií a možnosťami spolupráce na nových modernizáciách. Aj túto diverzifikáciu považujeme pre budúcnosť spoločnosti za kľúčovú. Do budúcnosti, pre prežitie spoločnosti, považujeme za nevyhnutné zabezpečiť jej rast z pohľadu objemu zákaziek, objemu tržieb a tiež počtu zamestnancov. Iný prístup nepripúšťame a tento rok považujeme za kľúčový pre dosiahnutie týchto cieľov.

Rovnako v tomto roku významne zasahujeme už aj do dizajnu nových vozidiel, kde spolupracujeme s docentom Kleinom, ktorý pomohol vychovať veľké množstvo dizajnérov pre automobilový priemysel, a sám zožal množstvo dizajnerských úspechov.

Zuzana Kullová